

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין ג.

מסורת הש"ס

(א) ונקמן לך: וע"ש
פרש"י, (ב) וע"י תוספות
בטורח לל: ד"ה א"כ,
(ג) ונקמן: ל' סו: כחיות
כב, (ד) נב"ק טו: כחיות
חא, (ה) ז"ל אחר ד"ה
יח, (ו) וע"ש תוספות
ביק נל: ד"ה יח, (ז)
(ז) וע"י תוספות בטורח
לל: ד"ה א"כ,

יורה אור השלם

1. משפט אחד יהיה לכם בגר כאורת יהיה כי אני יי אלהיכם:
2. לא תעשו עול במשפט לא תשא פני דל ולא תהדר פני גדול בצדק תשפט צמיתך:

מוסף רשמי

[illegible]

שנאמר משפט אחד יהיה לכם. ממונות כנפשות וזינן דכתיב דריש
ותקירה דניי נפשות דכתיב (דברים יג) ודרשא ותקרת הוא הדין
לדרי ממונות: שלא תעשול דלם. שימנעו מלהלוות שמה יכפור והעדים
יעשו ולא תהא עדותן מכוננת ויפסיד. והכא נמי שמה לא ימא

מומחין לכופו לדין: **אלא מעהס**
עטו. הדיוטות דדיני ממונות לא
ישלמו דכיון דכרסות רבנן קא נחמי
הוון וכו' כמחומין וכל מומחה לביד
האס טעה פטור מלשלם דלקמן
אחד דיני ממונות (דף ג.) הא שאני
ומוחה חייב: כל שכן **שפאס נועל**
דלם. קסבר דלמח טעוי בידה
ופטרי ליה ומפסידנה: **אי הכי.**
כהדדלותא והלואות שלשה בעינן למח
למח לרבי אבהו לאוקמה בשלשה תמתינן
מחנה הן קמין וכו': **פרטי קמין.** מי
בדלמיתר דיני ממונות דהיינו הודאות
והלואות בשלשה כל דכו וגויות
והחלטות בג' מומחין ומשום דהוקין
לדיניהן ג' כלליהו כחד כלל: **ועוד.**
אי חדא קמין למח לי למימי
הרי זמני שלשה הכי איבעי למימי
דיני ממונות שהן גויות והחלטות
כרמי קמין. גידול ג' בעינן
דעירוב פרשיות כמיז כאן ומיז
בהדיעות קמי משום דרבי חנינא (סס)
והכי קאמר דיני ממונות דהיינו
ההוא והלואות בשלשה הדיוטות
וגויות והחלטות בשלשה מומחין:
מדאורייתא חד נמי כשר. כהדדסה
וההוא דכרסות חשפוט לשון יחיד
ואין ערוב פרשיות כאן וממתינן
ודאי תרתי קמין כדאמרן ומיזיה שלשה
בהודאות והלואות לאו מדאורייתא
אלא מדרכן: **גוירא משום יושבי**
הרומ. חריו שאין צהאיו צטיב
מחיו שאין צהאיו צטיב

דין ודעה את הדין ודעה את הזכאי: דמיר. שמע מחמדים ומדיינין הלכות דין מלוה: עטו לא ישלמו. דהא ברשות נחמי אחי' מדאורייתא: כל שכן דנפישו ויפסי קרנות. דלא איכפת ללוה למינחמ: (א"ר). דלמר מדאורייתא חלתא בעיני לית לא תקנת בשמאל דלמר דיין קרין: בים דין חלוף. עשברו על תקנת הסהמים: היינו נוק היינו חבלות. מאי קרי נוק ומאי קרי חבלות דהא נוק אחד מחמשה בדברים של חבלות הוא (ב"ק צא:) וליתני חבלות חלוף בעי נוק: האי נוק נמי היינו חבלות. דשור עשכא חלי משלם חלוף חלי נוק וביין דתנא חבלות אף חלי נוק בשמשה: חבלות מונחא הוא דאסתמיח לדמי. חלי נוק קנסא הוא דקסא שוורים שונים נוגחים ולא היה לבעלים לשמרו כל זמן שלא הועד חלוף בעי לשומרי מדי חלוף קנסא דהא דקנסיה חמנא כתי שורה בשמשה שוורים: פלגא נוקא מונחא. בפרק ארבעה חבדי (ב"ק דף טו.) פליגי בה דקסבר סתם שוורים נגחנים הם ומדינא כולאו בעי לשומרי דהוה ליה למיעשריה ורחמנא הוא דקסא עליה: אמיני

תחלמה מאי קושיא הא לא מחייב לשלם אלא? נטל ונתן ביד דלחמך
 ונתן: **ועוד** שישנה שישנה א"כ? איכא דוכתי דייק הכי ואיכא
 דקסבר אין עירובי פדיותי תניב כלן וקסא דל"כ בלדק פספוט למה
 דר"ת ביה חד גמירי. דלמא דלא גמיר פסול לדינא דמסוכה בזה וזה
 דפסלי לדינא וישני בערכאות וסדורא ופירש ופירש ס' בקינותם ס' בזה
 דהיא שם קרויט או פסולים הא לאו הכי לא מצי פסול הייני ד
 שם כלן פריך ממנה ואין חייט וישני קרנות הוא לן למימר על
 דגמיר ומצי כ"ס דפישי' יכלן יסלמו כדי שילמדו דמי ממוטט על
 דשמואל א"כ? דרבא פליג עליה משום דרש נתמן קרי כושיה לקמ
 לקיים את השטר ומה אחד מהן ודילמא רבנן דבי רב אשי בשמואל
 הלכו בקיום וזהו אין הלכה כמותם ואפילו דר נתמן דקמי שמואל
 ובי רב? וס' וכן לא דלמך בזה צורר דנתמן ד? וס' גבי אדורא
 בעתלמא קבירא לכו חזיריתא ומכני ביהולא כפני שנים לא קנין ובי
 שלשה כותבין ואפילו לא קני מידו ודמפרשם האם דקבעי דוכתא
 דהא אימא כהנבל (ב"ק דף פז: וס') גדרין אחרו צבול ולא עני מומי
 כרע' דקאמר (ג.) איך חס' שחל גדרין משלם צבול דמי וכן
 וס' דף פז: דהא דגוסי' בצבל חס' שור שבור הייני דווחא גמי' וכן
 וס' דף פז: דהא דגוסי' בצבל חס' שור שבור הייני דווחא גמי' וכן

שנאמר משפט אחד וגו' וחס תאמר ח"ל דעיקר דרישה וחקירה בעדים וזממין כתיב בפרשת שופטים דדיני ממונות ויבדני נפשות וי"ל דמכל מקום לא הוה מזכירין דרישה וחקירה בשאר דיני ממונות אלא דווקא בעדים וזממין אי לאו דכתיב

משפט אחד: **שלא** תנעול דלת
בפני צוון ב' גיולות וחבלות
וכחכות אשה וירוסות ומתנות ככלות
נמי כל בעין דרישה וחקירה כדי
שנעול דלת בפני גולנין ואם תאמר
מהי טעמה כלל יביעי מומחין
בגיולות וחבלות כמו בהדלות והלואות
ויש לומר לגבי מומחים כש
למחש ביה כמו זה דכחשטא מועטת
אדם נמוע מלהלות לחבירו אם לא
יתאם לדיין מומחים לגבות חובו
אבל גיולות וחבלות ידע הגון שטיטע
הגנול אחר ההומחין עד שימא
לדון עם הגון ועי"ל בגיולות וחבלות
נמי בעי דרישה וחקירה ולא ממשיקין
אלא הדלות והלואות וכל דמוקין
כדי חרש דיי ממונות (לקמן דף גכב)
ממתיקין דמזכרע דרישה וחקירה
כדייק קנסות לאו דווקא דיי קנסות
קאמר בגיולות וחבלות קרי להו נמי
קנסות דכאשתיא לקמן (דף גכג) גבי
שאלתא הוה בעלו דיי קנסות
מייירי ככל הנהו דבעי שלש מומחין
מיהו כתובת אשה וירוסות ומתנות
ומקרי שור בשור היו בכלל הדלות
והלואות וכל הנהו דמסקין בהחובל
(דף דף פד) עשדיקן שלחמתיא
וגוכין אחרו כבכל ולא בעי מומחין
ובכל תאמר וכל אשתיא בכמה דוכתי
שהיו דין כבכל גיולות וחבלות
כפ"ד ד"ק (דף פה) גבי הוה
שפ"ד ד"ק (דף פה) גבי הוה

וְיָחֵן בִּישָׁא (סג דף ק) דַּקַּע לִיֹּה לַחֲמֵרֵי וְכֵן בִּנְתָהּ מִתְקוּמוֹת וִישׁ
לְמִיר דְּכַבֵּל הֵנִיחָה אֶפְסָר שֶׁדָּקָה זֶה אֵת זֶה ע"י דַּחְפִּי אִלּוּ דֹאמֵר
אֲנִי עֲבִידָהּ לְיִינוֹא בִּזְרָק בִּדְרִיחֵי בְּסוֹף פֶּרֶק קוֹמָה דְּבִ"ק וְדָו
אִי"מ עֲדָה גִּיּוֹלֵת שֶׁעַל דִּי חֲלֹלֹת כְּמוֹ דִּמְעֵינִי בִּי תִיר וְיִתְּן
אֶהְדִּי עֵד שׁוֹמֵק אֶחָד וְגוֹחַ אֵת חֲבִירוֹ דִּבִּי הֵאָר גִּיּוֹנָה לֵאמֹר שֶׁ
וְלֹא עֲבִידָהּ שְׁלֹמוֹמִיכָה וְאִתִּי וְהֵאָר הִיוּ דִּעִין דִּינִי גִיּוֹלֹת וּבִאֲחֵי
נֶכֶךְ (נ"ב דף סא) הֵאָר הִיוּ דִּעִין דִּינִי רִיבֵי אֵת אֲמִרְנִי רִישׁ הַגּוֹחַ
קוֹמָה (ד"ד דף ק) הַגּוֹלִיִּם וְמוֹתֵי בְּרִיבֵי שֶׁחֲסִירוֹ אִין מִקְבָּלִים מִסֵּם וְיִלְלֵי
קוֹמָה אֲמִרְנִי בִינִי רִישׁ בִּנְיָת שִׁמְשֵׁן וְזֶה וּמִפְרֵס רִיבֵינִי עֵד וְדוּקָא
בִּימִי וְלֹא לִפְנֵי וְאֲחֵרֵי מִשּׁוֹם עֲוִיבָה דֶּהֱסֵם וְהִכֵּי לֹא פִרְיָן הֶסֶם
מִכְמָה מִשְׁתִּיחָ אֲלֵהּ מִבְּרִיחוֹת שֶׁנֶּאֱרָן רִישׁ לְרִבִּי חִיִּיא"ל מִעֲתָה
קִישֵׁר אֵם יִשְׁטֵם, פִּירֵס בְּקוּמֵרֵס כִּי בִּדְרֹשָׁא קֵד עֲבִיד אֵין אֲשִׁינוּ
מִמּוּחָה כְּמוּמַחָה וְלִשּׁוֹן כִּי"ש שֶׁאֵתָה נֹעֵל כִּי אִין מִתְחַבֵּשׁ דִּלָּה ה"ל לְמִימֵר
בִּישׁ אֲלֵה ה"ל לְמִימֵר אֲכִי כִי"ש אֵתָה נֹעֵל כִּי אִין אֲלֵה מִשְׁמַע מִלְשׁוֹן כִּי"ש דִּמְכָּח
נִשְׁתִּיחָ דִּלָּה הִוֵּה פִּרְיָן וְה"פ כִּיוֹן דִּחְשִׁיתָ לְנִעְלֵית דִּלָּה הִוֵּה לֵן לְמִימֵר
כִּי טוֹב לֵן שִׁיחֵר לֵן אֲחִישִׁיחֵר לְרֵב לִשְׁמֵל לֹא יִתְרֵי לְהִכְתֵּשֵׁת דְּבִירוֹ וְלֹא

[illegible]

ס"ז

עין משפט
נר מצוה

בב א מ"י פ"ג מהלכות
טוקי ממון הלכה ז
ופ"ה מהל' פנהדרין הל' ט
פמג עשק פז לו טוש"פ
פ"מ סימן א טע"ף א:

רבינו חננאל

[illegible]

א. מובא בס' יד רמ"ב.